

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема **„ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПСИХОФИЗИЧЕСКАТА ПОДГОТОВКА НА КАДРИ ЗА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ,,**

за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” в професионално направление 7.6. Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка /вкл. ЛФК/

Автор на дисертационния труд : Методи Богомилов Атанасов

Научен ръководител: проф. Симеон Павлов Йорданов, дн

Рецензент : доц. Пенка Михайлова Пеева, доктор

Дисертационният труд е посветен на интересен и актуален проблем, който без да е нов за спортно – педагогическата наука и практика, бихме могли да кажем, че има значителна теоретична и приложна стойност за учебно – тренировъчния процес по психическа и физическа подготовка на служителите, занимаващи се с охранителна дейност и съответства на новите социално – икономически условия у нас, в страните на Европейския съюз и в световен мащаб.

Решаването на този проблем е от съществено значение за постигане на по-високо ниво на психическа и физическа готовност на охранителите от държавния и частния сектор – гаранция за тяхната успешна професионална реализация, особено като се има предвид, че научните изследвания по въпроса са твърде оскъдни, а специализираните литературни източници са много малко на брой. В този смисъл темата на разработения научен труд ще бъде перманентно актуална и ще поставя на преден план решаването на задачи от все по – висок ранг, в съответствие с непрекъснато променящите се условия в страната.

Дисертацията е в обем от 199 страници, от тях на 57 страници са представени общо 16 приложения. Онагледяването е коректно и атрактивно изпълнено и се състои от 18 таблици и 44 фигури. Библиографската справка включва голям брой информационни източници – 108 на кирилица, 10 на латиница и 4 интернет сайта.

По отношение на структурата, съдържанието, изложението и методическата насоченост трудът отговаря на общоприетите изисквания и действащите нормативни документи.

Уводът кратко и точно насочва към разработвания проблем.

В Литературния обзор е направена подробна характеристика на охранителната дейност в България и нейните видове.

Задълбочено и компетентно са проучени и анализирани научно – теоретичните основи на психофизическата подготовка и изискванията към психическата и физическата готовност на кадрите за охранителна дейност. Разкрити са тестовите, средствата и методите за психическа и физическа подготовка, като специално внимание е отделено на физическите упражнения, психофизическите средства, психическите и психофизически методи на въздействие, а именно идеомоторната моделираща тренировка и психофизическата релаксация. Умело и с определен професионализъм авторът аргументира използването им в процеса на психофизическата подготовка за ефективно въздействие върху готовността на охранителите и техните професионални умения.

В тази глава е направена детайлна характеристика на психофизическата и спортна подготовка на колежаите от колеж по охрана и сигурност „Св.Георги Победоносец” – структура и функции на колежа, програми, съдържание и принципи на психическата и физическа подготовка и спорт .

Интерес представлява и разглеждането на системата за подготовка на кадри за охранителна дейност в Израел - водеща сила в подготовката на кадри за борба с престъпността и тероризма.Използването на опита на добрите практики би допринесло в горяма степен за актуализиране и оптимизиране на тази дейност и в нашата страна.

Смятам, че като цяло докторантът демонстрира добро познаване на информационните източници по разработвания проблем, умело и успешно ги анализира и интерпретира. На тази база и въз основа на личен опит той оформя работната хипотеза, която е добре обоснована.

Целта, задачите, методическата насоченост и организацията на изследването са точно и ясно формулирани и определени.

Обект на изследване са 130 колежани, част от които са включени в анкетни проучвания, а друга част - в педагогическия експеримент. Техният брой е достатъчен за получаване на достоверни резултати.

Струва ни се, че предметът на изследване не точно определен.

Методите и показателите на научното изследване са адекватно подбрани за решаване на поставените задачи и дават възможност за получаване на актуална и достоверна информация. Използвани са анкети за установяване на интересите и мотивацията за занимания с физически упражнения и спорт, антропометрични показатели, показатели за психическа и физическа готовност на контингента на изследване.

Емперичните данни са обработени статистически с помощта на вариационния, сравнителния, корелационния и графичния анализ. Не е споменат алтернативния анализ за обработка на резултатите от анкетата. Тук искаме да отбележим, че Т-критерият на Стюdent се използва в контекста на сравнителния анализ, а не самостоятелно!

Представеният авторски модел за оптимизиране на психофизическата подготовка на кадри за охранителна дейност е професионално изпълнен и добре представен. Приложената схема на модела разкрива всички негови аспекти и дава възможност за по – лесното му възприемане. Прави впечатление многостранността на въздействие на модела, което го определя като универсален и с голяма научно – приложна стойност.

Обсъждането на резултатите от изследването е направено в няколко направления, свързани с решаване на поставените задачи. Резултатите от анкетата за установяване спортните интереси на колегите , разкриват различни аспекти от отношението им към заниманията с физически упражнения и спорт. Освен това получените резултати насочват автора към подбора на най- желаните спортове, който той включва в комплексния модел.

Проучването на мотивацията недвусмислено показва, че изследваните лица имат средно ниво на мотивираност, което е предпоставка за включването им в системни спортни занимания.

Степента на личностна и ситуативна тревожност на повечето колежани в началото е в границата на умерената степен, докато в края ситуативната тревожност намалява значително, което е сериозна предпоставка за ефективна професионална реализация в условията на екстремална ситуация.

Авторът умело и компетентно е анализирал динамиката на постиженията в приложените тестове и показателите за физическо развитие и физическа дееспособност. При повечето параметри се установяват положителни

статистически достоверни промени, които потвърждават ефективността на приложения авторски модел.

Методи Атанасов представя и резултатите от изследване на корелационните зависимости между изследваните от него показатели. Изведени са интересни закономерности. Буди недоумение защо подобно изследване не е заложено като една от задачите на дисертационния труд и респективно защо изводите от него не намират място в обобщените изводи накрая на труда?

Специално внимание заслужават материалите в приложението! Те включват редица програми за психофизическа подготовка на кадри за охранителна дейност, фитнес комплекси, програми за психофизическа подготовка с основно съдържание минифутбол, плуване и бокс. Очевидно тази част от разработката е с определена приложна насоченост и значимост.

Направените седем извода в общи линии отразяват получените резултати от проведеното научно изследване и отговарят на поставените задачи. Според нас те са по-обстоятелствени и се нуждаят от конкретизиране и редактиране.

Препоръките – 3 на брой - са адресирани към практиката, но според нас емперичните данни дават възможност за извеждане на повече препоръки с практическа и теоретична насоченост.

Представеният за рецензия дисертационен труд има своите положителни качества, достойнства и научни приноси. Те могат да се обобщят по следния начин:

1. Разработен и апробиран в практиката е комплексен модел за психофизическа подготовка на кадри в областта на охранителната дейност.

2. Експериментално е доказано положителното въздействие и ефективността на авторския комплексен модел върху психофизическата готовност на изследваните лица.

3. Предложеният модел може успешно да бъде приложен при психофизическата подготовка и на служители от системата на МВР.

4. Анализирани са водещи практики /Израел/ за подготовка на служещи в охранителната сфера.

5. Изяснени и конкретизирани са критериите и стандартите за психофизическа готовност на занимаващите се с охранителна дейност.

6. Обоснована е концепцията за комплексна работа при развиване на психическите и физическите качества на охранителите, а и не само при тях!

7. Разработени са комплекси за психофизическа подготовка на базата на три спорта – плуване, бокс и минифутбол, които мога да се използват в зависимост от интересите и желанията на занимаващите се.

8. Разкрита е връзката между професионалната характеристика на охранителите и необходимите за ефективната им професионална реализация психически и физически качества.

При разработване на научния труд са допуснати и пропуски и някои неточности, които бяха споменати по-горе в текста, но те не намаляват общата положителна оценка на разработката.

Докторантът е представил 4 публикации, свързани с темата на дисертацията.

Авторефератът представя коректно дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Методи Богомилов Атанасов е един завършен научен труд, в който поставения проблем е разгледан многостранно и задълбочено и има определена научно-практическа стойност както за психофизическата подготовка, така и за професионалната реализация на кадрите, занимаващи се с охранителна дейност.

Докторантът демонстрира ерудиция и висок професионализъм при боравенено с научния инструментариум. Резултатите от изследването разкриват интересни закономерности, които имат теоретическо и практическо приложение.

Въз основа на това предлагам на Уважаемото научно жури Методи Богомилов Атанасов да бъде удостоен с образователната и научна степен „Доктор” ,съобразно ЗРАСРБ и правилника на НСА „ В.Левски”

Рецензент:

/ Доц.П.Пеева, доктор /